

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

PROTOKOLL

Utvalg: Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell Naturreservat
Møtested: Rollag kommunehus
Dato: Onsdag 22. september 2010
Tidspunkt: Kl. 12.00-14.30

Til stede: Kari Ask, Steinar Berthelsen, Gunnar Båsen, Tore Kravik, Liv Jorunn Ruud

Rollag, 28.09.2010

Hege Jaren
Sekretær

Saker:

Sak 23/2010	Protokoll og referatsaker
Sak 24/2010	Delegerte saker
Sak 25/2010	Søknad om dispensasjon for vitenskapelige undersøkelser, § 48 NML
Sak 26/2010	Retningslinjer for delegert behandling av motorferdselsøknader
Sak 27/2010	Søknad om rydding av setervoller, Bjørg Guttormsen, § 48 NML
Sak 28/2010	Eventuelt

Orienteringer/diverse:

- Befaring grensesaker 29. september. Orientering og praktiske opplysninger om hvordan dagen legges opp.
- www.trillemarkarollagsfjell.no. Kort orientering om at siden er opp og går i full offentlighet.
- Vernefagsamling i Trysil. Kort orientering.
- Lønnsforhandlinger forvalter. Styret ønsker at Rollag kommune som formell arbeidsgiver tar ansvar for dette. Resultatet fra forhandlingene rapporteres til styret. Det legges opp til årlige medarbeidersamtaler mellom styret og forvalter i løpet av 1. kvartal.
- Status forvaltningsplan. Kort oppsummering av status. Prosjektleder orienterer om status på neste møte.
- Redningstjeneste/kjentmannsturer. Spørsmål om hjemmelsgrunnlag for kjentmannsturer. Forvalter undersøker muligheten for dette i gjeldende regelverk og sammenholder dette med praksis fra andre verneområder. Tilbakemelding på neste møte.
- Bestillingsdialogen. Forvalter utarbeider i samarbeid med SNO forslag til bestillingsdialog til neste møte.
- Styrets sammensetning etter neste kommunevalg. Verdien av kontinuitet i styrets sammensetning i forhold til mulig utskifting av medlemmer ved neste kommunevalg ble diskutert. Styret ønsker å se på muligheten for at en kan sikre seg mot full utskifting av medlemmer ved at minimum 2 av medlemmene blir sittende en periode til. En omfattende utskifting av styremedlemmer i innspurten av arbeidet med forvaltningsplanen bør også unngås. Aktuelt å ta opp praksisen rundt dette med DN og kommunene.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Sak 23/10   **Protokoll og referatsaker**
Ingen referatsaker
Protokoll fra møtet 09.08.2010 godkjennes.

Sak 24/10   **Delegerte saker**
Ingen delegerte saker

Sak 25/10   **Søknad om dispensasjon for vitenskapelige undersøkelser**

Fakta

Det er mottatt søknad fra PhD stipendiat Isabella Kasin ved Universitetet for miljø- og biovitenskap om dispensasjon fra verneforskriften for gjennomføring av forskningsprosjekt tilknyttet skogbrannhistorikk og karbonkretsløp i Trillemarka-Rollagsfjell.

Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Skog og landskap som gjennom en årrekke har arbeidet med vitenskapelige undersøkelser i og i tilknytning til verneområdet.

En del av arbeidet dreier seg om å finne ut mer om mikrobiell aktivitet, hvor fort kullet forvitrer og hva som skjer med karbonet. Dette vil bidra til økt forståelse av skogen som økosystem samtidig som det bidrar til å avklare andre aktuelle spørsmål. Søker ønsker å plassere ut 16 stativer med små kullposer som skal eksponeres for vær og vind, og kullet skal analyseres i intervaller fordelt over et tidsrom på halvannet år.

Søker presiserer at prosjektet ikke vil skade verneverdiene, og at stativene vil bli fjernet når forsøksperioden er over. Lokaliteten er valgt fordi det foreligger detaljerte data om skogbrannaktivitet her fra tidligere prosjekter (dendrokronologiske undersøkelser fra Skog og Landskap), noe som gir bedre muligheter til å tolke data fra denne undersøkelsen enn om stativene hadde blitt plassert utenfor verneområdet der det ikke finnes eksisterende detaljerte data.

Forvaltningsstyret har i sak 37/2009 gitt dispensasjon for vitenskapelige undersøkelser knyttet til brannhistorikk i regi av Skog og Landskap. Vedtaket ble etter påklaging fra Naturvernforbundet i Buskerud stedfestet av Direktoratet for naturforvaltning.

Vurderinger

Søker viser til at prosjektet utføres i samarbeid med Skog og landskap som gjennom flere tiår har arbeidet med vitenskapelige undersøkelser i området. Det er publisert en rekke rapporter med betydelig kunnskap om skoghistorien både i det området som i dag er vernet og i andre områder. Det omsøkte prosjektet belyser skogbrannhistorikken i deler av Trillemarka-Rollagsfjell ytterligere, samtidig som det vil føre til økt forståelse av skogen som økosystem. Valg av lokaliteter er i følge søker knyttet til eksisterende detaljdata i området, og verdien av prosjektet ville derfor ikke bli den samme om stativene ble plassert utenfor verneområdet.

Omsøkte tiltak innebærer utplassering av 16 stativer på størrelse med fuglebrett med kull i området sør for Litjenn, øst for Heimseteråsen. Kullet skal analyseres i intervaller over halvannet år. Stativene vil være synlige for de som besøker området, men søker påpeker at tiltaket ikke vil påvirke vegetasjonen i området, og det vil ikke være spor etter aktiviteten når stativene er fjernet.

Tiltaket vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven. Tillatelse etter denne hjemmel kan gis dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I naturmangfoldloven kap. 2 er det angitt prinsipper for offentlig beslutningstaking. Omsøkte tiltak er vurdert i forhold til disse prinsippene.

Kunnskapsgrunnlaget

Saken vurderes å være tilstrekkelig faglig dokumentert i form av søknad med beskrivelse av tiltaket, samt vedlegg og bilder som utdyper prosjektet. Vi har ikke funnet det nødvendig å innhente flere opplysninger for å ta stilling til søknaden.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Føre var prinsippet

Føre-var-prinsippet angir hvordan myndighetene skal håndtere saker der det er tvil om tiltakets konsekvens for naturmiljøet.

Omsøkte tiltak består av enkle installasjoner som etter vår vurdering ut fra beskrivelsene av prosjektet ikke vil etterlate seg spor i terrenget eller på annen måte påvirke verneverdiene. Derfor anser vi det heller ikke som problematisk at tiltaket utføres i eller i nær tilknytning til en del av verneområdet som innehar biologiske verdier av regional interesse. Stativene vil være synlige for dem som oppsøker lokaliteten, men landskapshensyn og estetikk er ikke en del av verneformålet ved opprettelse av naturreservater, og dette tillegges derfor ikke vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En beslutning skal derfor vurderes i lys av muligheten for at en tillatelse kan skape presedens, og på den måten kunne bidra til en gradvis forringelse av området.

Formålsparagrafen i verneforskriften for Trillemarka-Rollagsfjell angir at "området har vitenskapelig/pedagogisk verdi blant annet på grunn av sin størrelse", noe som etter vår vurdering gir åpning for at vitenskapelige undersøkelser kan tillates i den grad det ikke påvirker verneverdiene. Omsøkte tiltak er del av et prosjekt knyttet til brannhistorikk i området som var startet opp før vernet ble vedtatt, og saken vil etter vår vurdering ikke ha presedensvirkning i forhold til andre dispensasjonssøknader fordi hver enkelt sak vil måtte vurderes isolert.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dette prinsippet anses ikke som relevant i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Dette prinsippet anses ikke som relevant i denne saken da det kun er snakk om manuell utsetting av stativer som ikke fører til inngrep i eller påvirkning av verneverdiene.

Vitenskapelige undersøkelser anses generelt som en viktig del av arbeidet med forvaltning av verneområdet. Brannhistorikken har hatt stor betydning for utviklingen i området, og er av vesentlig betydning for framtidig skjøtsel og forståelse av kulturhistorie og tidligere bruk. Det bør også legges vekt på at vitenskapelige hensyn er et av formålene med vernet.

Med bakgrunn i ovenstående vurderinger og under forutsetning av at tiltaket ikke setter varige spor eller på annen måte påvirker verneverdiene, finner vi det riktig å gi dispensasjon for prosjektet slik det er beskrevet i søknaden.

Forslag til vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat innvilger søknad fra Isabella Kasin ved Universitetet for miljø- og biovitenskap for tiltak knyttet til vitenskapelige undersøkelser i forbindelse med doktorgradsoppgave på skogbrannhistorikk i verneområdet.

Vedtaket begrunnes med at tiltaket slik det er beskrevet i søknaden ikke anses å påvirke verneverdier eller verneformål. Det er også lagt vekt på at det gjennom flere tiår er drevet vitenskapelige undersøkelser på brannhistorikken i området, og at denne kunnskapen er av verdi for forvaltningen av verneområdet.

Det forutsettes at tiltaket ikke setter varige spor eller på annen måte påvirker verneverdiene, og at prosjektet utføres slik det er beskrevet i søknaden.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48

Vedlegg

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Forvaltningsstyrets vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat innvilger søknad fra Isabella Kasin ved Universitetet for miljø- og biovitenskap for tiltak knyttet til vitenskapelige undersøkelser i forbindelse med doktorgradsoppgave på skogbrannhistorikk i verneområdet.

Vedtaket begrunnes med at tiltaket slik det er beskrevet i søknaden ikke anses å påvirke verneverdier eller verneformål. Det er også lagt vekt på at det gjennom flere tiår er drevet vitenskapelige undersøkelser på brannhistorikken i området, og at denne kunnskapen er av verdi for forvaltningen av verneområdet.

Det forutsettes at tiltaket ikke setter varige spor eller på annen måte påvirker verneverdiene, og at prosjektet utføres slik det er beskrevet i søknaden.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48

Sak 26/10

Retningslinjer for delegert behandling av motorferdselsøknader

Fakta

Forvaltningsstyret har jfr. sak. 73/2009 gitt sekretær/forvalter myndighet til å fatte vedtak i kurante saker etter § 5 punkt 12 i verneforskriften.

Etter en vintersesong har forvaltningen fått en viss erfaring med behovet for motorisert ferdsel i verneområdet, og kan dermed lettere tilpasse rutiner og retningslinjer i forhold til brukernes behov og gjeldende regelverk. Så langt er det privat transport til husvære samt løypekjøring som utgjør hovedtyngden av søknader om motorisert ferdsel i verneområdet.

I påvente av en forvaltningsplan som utdyper bestemmelsene i verneforskriften, ser en behov for å gå opp rammene for tildeling av dispensasjoner for å få en helhetlig og forutsigbar behandling som er forsvarlig i forhold til regelverket og verneformålet.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad jfr. § 12 punkt 5d i verneforskriften gi dispensasjon for privat transport til hytter og setre i verneområdet. Oppkjøring av skiløyper vil være direkte hjemlet jfr. § 4 punkt 5 i verneforskriften når løypene er kartfestet i forvaltningsplan. Søknader om løypekjøring må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven til godkjent forvaltningsplan foreligger, og det vil derfor være hensiktsmessig at avgjørelsesmyndighet i søknader om løypekjøring delegeres til sekretær/forvalter på lik linje med øvrige motorferdselsaker.

Forslag til vedtak

Retningslinjer for delegert behandling av motorferdselsøknader etter verneforskriften for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Generelt

All motorferdsel i reservatet er i utgangspunktet forbudt, men forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon for definerte nytteformål som knytter seg til reell transport. Ren persontransport er ikke tillatt, og det er ikke hjemmel for bruk av motorisert kjøretøy ved tilsyn av husvære da dette normalt bør kunne løses i kombinasjon med transport av utstyr og varer. Vintersesongen er avgrenset til 30. april.

Søknader om motorisert ferdsel skal vurderes i forhold til verneformål og evt. skade eller forstyrrelse av biologiske verdier og dyreliv. Dette kan medføre omlegging av etablerte eller omsøkte traséer der dette er nødvendig.

Terskelen for tillatelse til barmarkstransport skal være markert høyere enn for transport på vinterføre, og søknader om dette vil normalt bli henvist til vintertransport med snøscooter.

Verneforskriften har en generell unntaksbestemmelse fra motorferdselforbudet for preparering av skiløyper i § 4 punkt 5, men dette gjelder kun løyper som er kartfestet i forvaltningsplan. Arbeidet med forvaltningsplan er i gang, og er planlagt ferdigstilt våren 2012. Forskriften har ingen hjemmel for oppkjøring av skiløyper som ikke er definert i forvaltningsplan. Forvaltningsstyret er av den oppfatning at dette må ses på som et spesielt tilfelle som forskriften ikke fanger opp, og velger derfor å behandle søknader om løypekjøring etter den generelle unntaksbestemmelsen i § 48 i naturmangfoldloven til godkjent forvaltningsplan foreligger.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Myndighet til avgjørelser om løypekjøring etter denne hjemmel delegeres sekretær/forvalter på lik linje med andre søknader om motorisert ferdsel jfr. vedtak i forvaltningsstyrets sak. 73/2009.

Følgende retningslinjer legges til grunn i behandlingen av motorferdselsaker knyttet til privat transport til hytter/setre samt løypekjøring.

Retningslinjer for behandling av søknader om privat transport til hytte/seter § 5 pkt. 12 d

1. Restriktiv praksis på barmark – all transport henvises normalt til vinterføre. Alternativt kan helikoptertransport vurderes.
2. Inntil 6 turer pr. sesong. Behov for flere turer knyttet til restaurering/byggearbeider skal dokumenteres med bilder og beskrivelse av omfang i form av vekt/volum og type transport.
3. Det stilles krav om slede/kjelke ved all transport. Unntak når det er behov for å trække løype for transport av tyngre lass.
4. Det kan gis tillatelse til en scooter pr. husvære. Denne skal være registrert, og registreringsnummer oppgitt i søknaden.
5. Ren persontransport er ikke tillatt, men person kan sitte på når dette ikke medfører ekstra antall turer. Dette gjelder også funksjonshemmede.
6. Kart med inntegnet trasé skal alltid følge søknaden (søkers ansvar).
7. Rapportskjema/kjørebok sendes forvaltningsmyndigheten innen 1. juni hvert år. Manglende rapportering kan føre til inndragning av dispensasjonen eller avslag ved neste søknadsrunde.
8. Varighet til godkjent forvaltningsplan foreligger (våren 2012) dersom det ikke er snakk om enkeltturer.

Retningslinjer for behandling av søknader om løypekjøring:

1. Søknader om løypekjøring behandles etter § 48 i naturmangfoldloven til godkjent forvaltningsplan foreligger.
2. Dispensasjon gis kun til de som har hatt gyldig dispensasjon til oppkjøring av omsøkte løype foregående sesong eller tildelingsperiode.
3. Kjørebok/rapportskjema sendes forvaltningsmyndigheten innen 1. juni hvert år. Manglende rapportering kan føre til inndragning av dispensasjonen eller avslag ved neste søknadsrunde.
4. Kart med inntegnet trase skal alltid følge søknaden (søkers ansvar).
5. Det skal kun kjøres ved behov, krav om koordinering der flere har tillatelse til oppkjøring av samme løype.
6. Krav om bruk av sporkall/sporsetter.
7. Søknaden vurderes i forhold til kunnskapsgrunnlag og miljørettslige prinsipper jfr. §§ 8-12 i NML.

Søknader etter § 5 punkt 12 a, b og c i verneforskriften som forutsetter at tiltaket er innarbeidet i forvaltningsplan settes på vent til denne foreligger (unntak for løypekjøring).

Øvrige søknader etter § 5 punkt 12 a, b og c behandles fortløpende og vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Retningslinjene gjelder til godkjent forvaltningsplan foreligger.

Vedlegg

Behandling

Det ble fremmet forslag om følgende endringer:

Retningslinjer for behandling av søknader om privat transport:

Punkt 2: Antall turer økes fra 6 til 8.

Punkt 4: Presisering om at tillatelse til bruk av en scooter pr. husvære, gjelder husvære i verneområdet.

Forslag om endringer ble enstemmig vedtatt.

Forvaltningsstyrets vedtak

Retningslinjer for delegert behandling av motorferdselsøknader etter verneforskriften for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Generelt

All motorferdsel i reservatet er i utgangspunktet forbudt, men forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon for definerte nytteformål som knytter seg til reell transport. Ren persontransport er ikke tillatt, og det er ikke hjemmel for bruk av motorisert kjøretøy ved tilsyn av husvære da dette normalt bør kunne løses i kombinasjon med transport av utstyr og varer. Vintersesongen er avgrenset til 30. april.

Søknader om motorisert ferdsel skal vurderes i forhold til verneformål og evt. skade eller forstyrrelse av biologiske verdier og dyreliv. Dette kan medføre omlegging av etablerte eller omsøkte traséer der dette er nødvendig.

Terskelen for tillatelse til barmarkstransport skal være markert høyere enn for transport på vinterføre, og søknader om dette vil normalt bli henvist til vintertransport med snøscooter.

Verneforskriften har en generell unntaksbestemmelse fra motorferdsel forbudet for preparering av skiløyper i § 4 punkt 5, men dette gjelder kun løyper som er kartfestet i forvaltningsplan. Arbeidet med forvaltningsplan er i gang, og er planlagt ferdigstilt våren 2012. Forskriften har ingen hjemmel for oppkjøring av skiløyper som ikke er definert i forvaltningsplan. Forvaltningsstyret er av den oppfatning at dette må ses på som et spesielt tilfelle som forskriften ikke fanger opp, og velger derfor å behandle søknader om løypekjøring etter den generelle unntaksbestemmelsen i § 48 i naturmangfoldloven til godkjent forvaltningsplan foreligger.

Myndighet til avgjørelser om løypekjøring etter denne hjemmel delegeres sekretær/forvalter på lik linje med andre søknader om motorisert ferdsel jfr. vedtak i forvaltningsstyrets sak. 73/2009.

Følgende retningslinjer legges til grunn i behandlingen av motorferdselsaker knyttet til privat transport til hytter/setre samt løypekjøring.

Retningslinjer for behandling av søknader om privat transport til hytte/seter § 5 pkt. 12 d

1. Restriktiv praksis på barmark – all transport henvises normalt til vinterføre. Alternativt kan helikoptertransport vurderes.
2. Inntil 8 turer pr. sesong. Behov for flere turer knyttet til restaurering/byggearbeider skal dokumenteres med bilder og beskrivelse av omfang i form av vekt/volum og type transport.
3. Det stilles krav om slede/kjelke ved all transport. Unntak når det er behov for å trække løype for transport av tyngre lass.
4. Det kan gis tillatelse til en scooter pr. husvære i verneområdet. Denne skal være registrert, og registreringsnummer oppgitt i søknaden.
5. Ren persontransport er ikke tillatt, men person kan sitte på når dette ikke medfører ekstra antall turer. Dette gjelder også funksjonshemmede.
6. Kart med inntegnet trasé skal alltid følge søknaden (søkers ansvar).
7. Rapportkjema/kjørebok sendes forvaltningsmyndigheten innen 1. juni hvert år. Manglende rapportering kan føre til inndragning av dispensasjonen eller avslag ved neste søknadsrunde.
8. Varighet til godkjent forvaltningsplan foreligger (våren 2012) dersom det ikke er snakk om enkeltturer.

Retningslinjer for behandling av søknader om løypekjøring:

1. Søknader om løypekjøring behandles etter § 48 i naturmangfoldloven til godkjent forvaltningsplan foreligger.
2. Dispensasjon gis kun til de som har hatt gyldig dispensasjon til oppkjøring av omsøkte løype foregående sesong eller tildelingsperiode.
3. Kjørebok/rapportkjema sendes forvaltningsmyndigheten innen 1. juni hvert år. Manglende rapportering kan føre til inndragning av dispensasjonen eller avslag ved neste søknadsrunde.
4. Kart med inntegnet trasé skal alltid følge søknaden (søkers ansvar).
5. Det skal kun kjøres ved behov, krav om koordinering der flere har tillatelse til oppkjøring av samme løype.
6. Krav om bruk av sporkall/sporsetter.
7. Søknaden vurderes i forhold til kunnskapsgrunnlag og miljørettslige prinsipper jfr. §§ 8-12 i NML.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Søknader etter § 5 punkt 12 a, b og c i verneforskriften som forutsetter at tiltaket er innarbeidet i forvaltningsplan settes på vent til denne foreligger (unntak for løypekjøring).

Øvrige søknader etter § 5 punkt 12 a, b og c behandles fortløpende og vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Retningslinjene gjelder til godkjent forvaltningsplan foreligger.

Sak 27/10

Søknad om rydding av setervoller, Bjørg Guttormsen

Fakta

Bjørg Guttormsen søker om tillatelse til rydding av setervollen ved Grunntjernhytta på eiendommen G/bnr 130/6 i Trillemarka. Det søkes samtidig om tillatelse til rydding av to tilstøtende setervoller tilhørende Margrethe Aalbjerck G/bnr 130/5 og Aslaug Nordby Olsen G/bnr 130/7. Søker nevner også at låven på Grunntjern er planlagt restaurert.

Vurderinger

Verneforskriften har ingen hjemmel som gir anledning til rydding av setervoller eller omfattende vedlikehold av bygninger som ikke er listet opp og avgrenset i forvaltningsplan. Arbeidet med forvaltningsplanen er i gang og er planlagt ferdigstilt våren 2012. Når godkjent forvaltningsplan foreligger, vil rydding og stell av setervoller og inntil 3 daa hyttetomter være tillatt jfr. §4 punkt 13 i verneforskriften. Det samme gjelder vedlikehold av bygninger som er definert i forvaltningsplan jfr. §4 punkt 10 i verneforskriften.

Forvaltningsstyret vedtok i sak 18/2009 å åpne for rydding av stier og setervoller med hjemmel i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 7 i verneforskriften. Saken ble fulgt opp i sak nr. 34/2009 med påfølgende retningslinjer for behandling av søknader om rydding, og det ble behandlet og innvilget 9 søknader på gitte vilkår.

1. juni 2009 trådte naturmangfoldloven i kraft, og med denne bortfalt forvaltningsmyndighetens mulighet til å benytte den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften, da denne erstattes av § 48 i naturmangfoldloven. Tillatelse etter denne hjemmel kan bare gis dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det stilles særskilte krav til søknader og dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene før det kan gis dispensasjon etter denne hjemmel, og det er i utgangspunktet tiltakshavers ansvar å fremskaffe denne dokumentasjonen. Vilkåret om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Bestemmelsen kan heller ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. I denne sammenheng skal også presedenshensyn vurderes.

I naturmangfoldloven kap. 2 er det angitt prinsipper for offentlig beslutningstaking. Omsøkte tiltak skal derfor også vurderes i forhold til disse prinsippene:

Kunnskapsgrunnlaget

Saken er etter vår vurdering ikke tiltrekkelig faglig dokumentert i forhold til hvilken påvirkning rydding av setervollene har på verneverdier. Det er en erkjennelse at det foreligger lite dokumentasjon på eventuelle verneverdier i tilknytning til gamle setervoller og beitemark i verneområdet. Avgrensning av setervoller skal også vurderes i forbindelse med forvaltningsplanarbeidet. Det er derfor naturlig å avvente denne type tiltak til godkjent forvaltningsplan foreligger.

Nødvendig vedlikehold av eksisterende, stående bygninger bør likevel kunne utføres før forvaltningsplanen foreligger, under forutsetning at dette blir utført på en skånsom måte som er i tråd med verneforskriften og ikke påvirker verneverdiene.

Føre var prinsippet

Føre-var-prinsippet angir hvordan myndighetene skal håndtere saker der det er tvil om tiltakets konsekvens for naturmiljøet.

Rydding av setervoll kan ikke karakteriseres som bagatellmessig eller forbigående. Manglende kunnskap knyttet til verneverdier og avgrensning er sammen med presedenshensyn medvirkende til at vi anbefaler at denne type tiltak avventes til forvaltningsplan foreligger.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En beslutning skal derfor vurderes i lys av muligheten for at en tillatelse kan skape presedens, og på den måten kunne bidra til en gradvis forringelse av området.

Tiltaket vil måtte vurderes i forhold til samlet belastning. Det er naturlig å anta at dette er en type sak som vil kunne skape presedens i forhold til å foregripe arbeidet med forvaltningsplan. Nødvendig vedlikehold av eksisterende, stående bygninger bør likevel kunne utføres før forvaltningsplanen foreligger.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dette prinsippet anses ikke som relevant i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Dette prinsippet anses ikke som relevant i denne saken.

Med bakgrunn i overstående vurderinger som begrunnes med manglende grunnlag for å benytte § 48 i naturmangfoldloven, anbefales det at rydding av setervoller avventes til godkjent forvaltningsplan foreligger. Det samme gjelder omfattende restaurering av bygninger. Akuttiltak på stående bygninger anses som forsvarlig når dette gjøres på en skånsom måte og under forutsetning av at arbeidet skjer i tråd med verneforkriften og ikke påvirker verneverdiene, og kan gjennomføres i dialog med forvaltningsmyndigheten.

Forslag til vedtak

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat avslår søknad fra Bjørg Guttormsen om tillatelse til rydding av setervollen ved Grunntjernhytta på eiendommen G/bnr 130/6 samt tilstøtende setervoller tilhørende Margrethe Aalbjerck G/bnr 130/5 og Aslaug Nordby Olsen G/bnr 130/7.

Vedtaket begrunnes med at verneforskriften forutsetter at omsøkte tiltak skjer i tråd med godkjent forvaltningsplan. Tiltaket er etter vårt syn ikke å betrakte som et så særskilt behov at det ikke kan vente til forvaltningsplanen foreligger.

Akuttiltak på stående bygninger anses som forsvarlig når dette utføres på en skånsom måte og under forutsetning av at arbeidet er i tråd med verneforskriften og ikke påvirker verneverdiene, og kan gjennomføres i dialog med forvaltningsmyndigheten. Dette begrunnes med at tiltaket slik det er antydnet vil ha lokal karakter som ikke er antatt å påvirke verneverdiene. Større tiltak eller restaureringsarbeider skal vente til forvaltningsplan foreligger.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Vedlegg

Behandling

Det ble fremmet forslag om at saken utsettes. Styret ber forvalter om å kontakte Direktoratet for naturforvaltning, og på generelt grunnlag be om en vurdering av hvordan forvaltningsmyndigheten skal forholde seg til denne type saker før godkjent forvaltningsplan foreligger. Saken tas opp til ny vurdering etter dette.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forvaltningsstyrets vedtak

Behandling av saken utsettes. Styret ber forvalter om å kontakte Direktoratet for naturforvaltning, og på generelt grunnlag be om en vurdering av hvordan forvaltningsmyndigheten skal forholde seg til denne type saker før godkjent forvaltningsplan foreligger. Saken tas opp til ny vurdering etter dette.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT FORVALTNINGSSTYRET

Sak 28/10

Eventuelt

Forlenget frist for utføring av skjøtselstiltak igangsatt i 2009

Fakta

Forvaltningsstyret vedtok i sak 18/2009 å åpne for at grunneiere og rettighetshavere i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat fikk mulighet til å utføre definerte skjøtselstiltak etter søknad. Dette gjaldt rydding av eksisterende stier og setervoller.

Saken ble fulgt opp med generelle rammer for behandling av søknadene i sak 34/2009, og det ble satt frist for gjennomføring av tiltak og levering av rapport/timelister til 1. november 2010.

Sekretariatet har mottatt henvendelser fra søkere som ennå ikke har utført tiltakene, og som ber om utsatt frist for fullføring.

Vurderinger

Det er ønskelig at alle skjøtselstiltak som det ble gitt tillatelse til i 2009 skal være avsluttet før forvaltningsplanen foreligger. Dette fordi forvaltningsplanen vil kunne gi nye føringer og retningslinjer for hvordan skjøtselstiltak skal utføres, og det er derfor uheldig om et vedtak fra 2009 skal overlapse denne.

Det legges derfor opp til en generell utsettelse av frist for utføring av skjøtselstiltak etter vedtak i sak 18/2009 og 34/2009 til 1. november 2011. Dette bør være en absolutt siste frist for gjennomføring av tiltakene. Det vil ikke bli utbetalt tilskudd knyttet til timelister som kommer inn etter denne dato. Forvalter underretter berørte søkere om ny frist.

Forslag til vedtak

Forvaltningsstyrets vedtak

Ny frist for utføring av skjøtselstiltak etter vedtak i sak 18/2009 og 34/2009 settes til 1. november 2011. Dette er siste frist for gjennomføring av tiltakene, og det vil ikke bli utbetalt tilskudd knyttet til timelister som kommer inn etter denne dato. Forvalter underretter berørte søkere om ny frist.